

Sygn. akt VU 44/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2018 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : starszy protokolant sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2018 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **F. B.**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania **F. B.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 21 grudnia 2017 roku

sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za okres od 3 listopada 2016 roku do 31 marca 2017 roku, a także stwierdza brak obowiązku przez ubezpieczonego zwrotu pobranego zasiłku chorobowego.

Sygn. V U 44/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 21 grudnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczonego F. B. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 3 listopada 2016 roku do 31 marca 2017 roku i zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 26 270,82 zł. Organ uzasadnił, że ubezpieczony wykorzystywał zwolnienie lekarskie niezgodnie z przeznaczeniem w sposób wskazany w protokole tj. czyścił obuwie, odzież, konserwował sprzęt, czyścił pomieszczenia i naprawiał oświetlenie. (vide: akta organu rentowego)

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości. Wskazał, że czynności miały charakter sporadyczny a kwota, którą uzyskiwał była niewielka. (vide: k. 3-7)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia. (vide k: 8-9)

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony F. B. był zatrudniony w (...) S.A. KWK (...). W okresie m. in. od 19 października 2016 roku do 31 marca 2017 roku był niezdolny do pracy z powodu urazu nogi. Niezależnie od tego był związany umową zlecenia z Gminą i Miastem C.. Do jego zadań w ramach umowy zlecenia należało m. in. zapewnienie stałej gotowości i sprawności sprzętu strażackiego Ochotniczej Straży Pożarnej w S., konserwacja sprzętu czy kontrola jego stanu ilościowego. Za wykonywanie tych czynności otrzymywał 220 zł.

Dowód: pismo (...) S.A. z kartą zasiłkową, wyjaśnienie ubezpieczonego, pismo (...) C. z oświadczeniami ubezpieczonego i kartami pracy – akta organu rentowego, przesłuchanie ubezpieczonego k. 20v.

Ubezpieczony w okresie wskazanej niezdolności do pracy nie wykonywał osobiście obowiązków wynikających z umowy zlecenia. Umowę realizowali pozostali strażacy Ochotniczej Straży Pożarnej w S., a ubezpieczony jedynie podpisywał się pod dokumentem realizacji zadań wynikających z umowy, przy czym początkowym okresie niezdolności do pracy ww. dokumenty przywożono mu do domu do podpisu, a w później on sam przyjeżdżał na krótko aby jej podpisać. Otrzymywane z tytułu zlecenia pieniądze ubezpieczony przekazał od razu na rzecz OSP w S..

Dowód: zeznania świadka Ł. F. k. 52v, zeznania świadka M. W. k. 52v, przesłuchanie ubezpieczonego k. 20v.

Decyzją z 21 grudnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczonego F. B. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 3 listopada 2016 roku do 31 marca 2017 roku i zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 26 270,82 zł.

Dowód: decyzja z 21 grudnia 2017 roku – akta organu rentowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, których prawdziwości strony co do zasady nie kwestionowały oraz w oparciu o dowód z zeznań wskazanych świadków oraz z przesłuchania stron ograniczony do przesłuchania ubezpieczonego, które wraz z pozostałymi dowodami tworzą spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

W pismach Gminy i Miasta C. wskazano, że ubezpieczony osobiście wykonywał pracę. Mimo to, Sąd uwierzył ubezpieczonemu i słuchanym świadkom, że tak nie było. Burmistrz Gminy i Miasta C. podał, że okoliczność osobistej pracy została stwierdzona jedynie na podstawie posiadanej dokumentacji. Ubezpieczony potwierdził, że dokumentacja taka istnieje – będąc niezdolnym do pracy składał rozliczenia do umowy zlecenia w których podawał liczbę godzin i wykonane prace. Jak podał ubezpieczony, robił to, bo zawarta umowa zlecenia nie pozwalała na przekazania obowiązków osobie trzeciej. Słuchani świadkowie potwierdzili jednak, że to oni dbali o sprzęt strażacki, gdy ubezpieczony był niezdolny do pracy. Aktywność ubezpieczonego ograniczała się jedynie do podpisania się pod dokumentami. Zeznania świadków były spójne z zeznaniami ubezpieczonego. Skoro ubezpieczony miał nogę w gipsie, logiczne jest, że nie dałby rady wykonywać ciężkiej, fizycznej pracy osobiście. Mimo, że pierwotnie przyjął inną linię obrony (wskazywał na incydentalny i wymuszony charakter czynności), wskazał później że taką obronę wymyślił mu zawodowy pełnomocnik do którego zgłosił się po poradę prawną. Ubezpieczony zrobił to także z obawy przed konsekwencjami, jakie zleceniodawca mógłby wobec niego wyciągnąć w związku z niedopełnieniem obowiązku osobistego świadczenia pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 j.t. ze zm.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 tej ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Przez działalność zarobkową należy rozumieć każdą działalność dającą źródło utrzymania (zob. uchwała SN z 30 sierpnia 2001 r., sygn. III ZP 11/01). Zgodnie ze słusznym stanowiskiem judykatury wykonywanie przez ubezpieczonego czynności na podstawie stosunku prawnego niebędącego stosunkiem pracy nie uniemożliwia zastosowania art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Istotne jest, by czynności uznawane za „pracę” realizowane były w ramach stosunku prawnego przewidującego obowiązek ich osobistego wykonywania przez ubezpieczonego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2017 roku, sygn. III UK 251/16).

W myśl art. 84 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 963 ze zmianami) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, ubezpieczony od 3 listopada 2016 roku do 31 marca 2017 roku **nie wykonywał żadnych czynności związanych z umową zlecenia**. Umowę realizowali pozostali strażacy OSP w S. tj. m.in. Ł. F. i M. W.. Ubezpieczony wprawdzie nie poinformował zleceniodawcy o powierzeniu wykonywania czynności innej osobie, jednak okoliczność ta nie dowodzi, że wykonywał pracę osobiście. Wnioskując, ubezpieczony nie spełnił przesłanek utraty prawa do zasiłku wskazanych w art. 17 ust. 1. Skoro ubezpieczony ma prawo do zasiłku, brak podstaw by żądać zwrotu należnego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzją w całości przyznając ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres i zwalniając go z obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku wraz z odsetkami.